

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 6 juni 2006

[Klicka här för utskriftsvänlig pdf-fil](#)
[Läs mer om fotboll på idrottsforum.org](#)

Därför vinner aldrig Spanien VM i fotboll

Magnus Sjöholm

Frilansjournalist



Det är lustigt med Spanien och fotbolls-VM. Det är som förgjort. Som bäst kvartsfinal har det blivit. Och det spekuleras vilt om orsakerna, och här spelar delar av det manliga fortplantningsorganet en viktig roll, kan vi lära av Magnus Sjöholms krönika. Sjöholm, som är frilansjournalist med speciellt intresse för fotbollen, särskilt som den utövas av Celtic, avvisar dock *cojones*-teorin, och utvecklar sin egen förklaringsmodell. Och då handlar det mycket om regional splittring, misstänksamhet mot centralmakten i Madrid. Men också om främlingsfientlighet och rasism, som går ända upp i landslagledningens topp. Två faktorer som samspekar. Det finns mycket att ta tag i här, för en seriös och kompetent förbundskapten. Som dessvärre saknas.

Jag har bara sett en enda bild från Spaniens träningsläger i svenska tidningar. Det var inte på någon av stjärnorna som Raul, Puyol eller Xavi utan på en ny, anonym spelare. Defensive mittfältaren Senna från Villareal kontrollerade bollen och alldeles bakom, vilt skrikande och galet gestikulerande stod Luis Aragonés.

Han är Spaniens tränare. Det såg ut som han skrek Senna rakt i örat, som om Senna, med bollen vid fötterna, försökte springa ifrån Aragonés ord.

Orsaken till varför den här bilden mailades ut av Spaniens motsvarighet till TT tror jag rymmer, medvetet eller omedvetet, förklaringen till rubriken.

Men låt oss börja med den närmast officiella, inhemska förklaringsmodellen. Den stavas *cojones* och betyder manliga testiklar.

När ett lag saknar *cojones* så saknar de mod, kämpaandra, dödsförakt. Falta de *cojones* är närmast att liknas vid feighet. Att inte stå upp när de verkligen gäller. Något detta landslag i princip aldrig lyckats med, mer än möjligtvis i EM 1984 (det Francodikerade jippet i EM -64 kan omöjligt räknas).

Den genomsnittlige spanske fotbollssupportern anser, på fullt allvar, att detta är orsaken till förlusterna. Detta och dåliga, spanienhatande, eventuellt även protestantiska, domare.

Fast det är inte så enkelt.

En betydande del av de fotbollssupportrar som bor inom kungariket nuvarande gränser tycker att det är helt OK att vara feg. Åtminstone ifall man representerar något så suspekt som ett spanskt landslag.

Dessutom har så många decennier av misslyckanden härdat supportrarna. De misstror sitt landslag tills motsatsen bevisats. Grunduppfattningen är skeptisk. Skulle laget vinna en viktig match är man beredd att stödja dem men först då.

En majoritet av supportrarna är dessutom övertygade om att spelare utanför Kastilien medvetet eller omedvetet inte gör sitt allra bästa i den spanska landslagströjan.

Kastilien är det i mitten. Av Spanien. Runt om Kastilien ligger mer eller mindre autonoma regioner som Katalonien, Navarra, Valencia, Andalusien, Baskien, Asturien, Galicien, Kanarieöarna m fl.

De allra flesta har numera egna fotbollslandslag. Lag som naturligtvis inte godkänts av FIFA men som ändå spelar träningslandskamper som ett led i den symboliska frigörelsen från Kastiliens mitt, Madrid, och från Spanien.

Det har funnits spelare som vägrat spela med Spanien. Eller som markerat sitt missnöje på olika sätt, t ex den baskiske målvaktslegenden Arconada och hans vita strumpor. Det har funnits arenor (bl a Camp Nou i Barcelona) dit Spanien inte varit välkommet, eller velat spela, på decennier.

En del spanjorer menar att den här konflikten inte är lika stark i dag som på 80-talet. Grupperingarna på landslagslägren talar och umgås faktiskt med varandra. Men så fort laget förlorar använder pressen de regionala spänningarna som förklaring. Samma press som alltid haussar sitt landslag före turneringarna.

För en utomstående betraktare förefaller dock de här två förklaringarna som mindre viktiga. Speciellt som det finns flera andra orsaker som verkar vara betydligt starkare.

En av dem är den självgodhet som kännetecknar förbundets och, i en förlängning, landet. Under många århundraden var det territorium som idag är Spanien direkt beroende av invandrare. Framförallt morer men även judar skapade Spaniens kultur och gjorde landet rikt.

De senaste 30 åren har klubbagen inte haft några problem med att importera utländska tränare och spelare en masse. Landslaget däremot är en renrasigt spansk angelägenhet. I alla fall nästan. För i år har en 30-årig naturaliserad brasse, Senna, smugit sig in i truppen. Däremot envisas man fortfarande med att anställa gamla mer eller mindre pensionerade tränare av tvivelaktig kvalitet. Tränare vars fotbollsidéer ofta är totalt passé. Som i Luis Aragonés värld. Han har visserligen tränat FC Barcelona men det var för 20 år sedan och han satt inte länge.

Han är mest känd för att han fick ett nervsammanbrott och ägnade flera år åt mental rehab. Aragonés meriter de senaste tio åren är obetydliga. Utomlands är han mest känd för rasistiska uttalanden. En tidigare landslagscoach tyckte i vintras på en presskonferens att Samuel Eto Zo borde ägna sig åt att äta bananer och klättra i lianer med de andra aporna. I båda fallen valde spanska fotbollsförbundet att i det närmaste strunta brotten. Det blev fickpengar i böter och en försiktig tillsägelse.

Varför jag tar upp de här historierna är för att det enbart är en enkel bredsida mellan det stolta spanska fotbollsförbundets ambitioner och den nationella, rasismanstrukna, stolthet som frodas i många delar av landet.

Medan andra länder som Frankrike, England och även Sverige bygger på de kvalitéer som invandrare och deras barn och barnbarnsbarn bidrar med är den spanska landslagsfotbollen tom på utländska influenser. Basketen har något motvilligt tagit emot naturaliserade spelare. Handbollen likaså. Spansk friidrott har tagit många guld genom snabbnaturaliserade medborgare och utländska tränare men fotbollen har konsekvent vägrat.

Detta är huvudskälet.

Att sedan Spanien i Mexico hade slagit ut Brasilien ifall Michels solklara frisparksmål uppmärksamrats av domaren, eller att man i USA borde fått straff när Tassotti krossade Luis Enriques käke i straffområdet, eller att domaren från

Trinidad & Tobago nu senast i Sydkorea inte dömt bort ett solklart mål av Morientes efter pass från linjen av Joaquin; det är liksom en annan historia. En historia som Senna, tillskillnad från den Luis Aragonés vilda skrik symboliserar, faktiskt kan springa ifrån i Tyskland?

Copyright © Magnus Sjöholm 2006

www.idrottsforum.org

| Redaktör **Kjell E. Eriksson**

| Ansvarig utgivare **Aage Radmann**